

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 70.462/1
van 29 december 2021

avis 70.462/1
du 29 décembre 2021

over

sur

een ontwerp van ministerieel
besluit 'tot wijziging van het
ministerieel besluit van
28 oktober 1991 houdende
uitvoering van het koninklijk
besluit van 18 oktober 1991
betreffende de stoomtoestellen'

un projet d'arrêté ministériel
'modifiant l'arrêté ministériel
du 28 octobre 1991 portant
exécution de l'arrêté royal du
18 octobre 1991 concernant les
appareils à vapeur'

Op 10 november 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie en Werk verzocht binnen een termijn van zestig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 oktober 1991 houdende uitvoering van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 betreffende de stoomtoestellen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 21 december 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 december 2021.

*

Le 10 novembre 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Économie et du Travail à communiquer un avis, dans un délai de soixante jours, sur un projet d'arrêté ministériel ‘modifiant l'arrêté ministériel du 28 octobre 1991 portant exécution de l'arrêté royal du 18 octobre 1991 concernant les appareils à vapeur’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 21 décembre 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Inge VOS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Katrien DIDDEN, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 29 décembre 2021.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit strekt tot het wijzigen van een aantal bepalingen van het ministerieel besluit van 28 oktober 1991 ‘houdende uitvoering van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 betreffende de stoomtoestellen’.

2.1. In de aanhef van het ontwerp wordt, als rechtsgrond, op een algemene wijze verwezen naar het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 ‘betreffende de stoomtoestellen’, dat op zijn beurt rechtsgrond vindt in de artikelen IX.4, § 1, eerste lid, 1°, en IX.14 van het Wetboek van economisch recht.

2.2. Artikel 1 van het ontwerp, dat betrekking heeft op stoomgeneratoren, vindt meer specifiek rechtsgrond in artikel 10.2.2, zesde lid, van het voornoemde koninklijk besluit van 18 oktober 1991, zoals die bepaling wordt ingevoegd bij het ontwerp van koninklijk besluit dat het voorwerp uitmaakt van adviesaanvraag 70.461/1,¹ dat de Minister van Tewerkstelling en Arbeid opdraagt om de voorwaarden te bepalen waaronder voor de stoomgeneratoren van de vierde groep de termijn tussen opeenvolgende onderzoeken mag worden verlengd.

2.3. Artikel 2 van het ontwerp, dat eveneens betrekking heeft op stoomgeneratoren, ontleent rechtsgrond aan artikel 5.5.17² van het voornoemde koninklijk besluit van 18 oktober 1991, dat de Minister van Tewerkstelling en Arbeid opdraagt om de bijzondere veiligheidsmaatregelen vast te stellen.

2.4. De rechtsgrond van artikel 3 van het ontwerp, dat betrekking heeft op stoomvaten, wordt door de gemachtigde als volgt omschreven:

“De rechtsgrond voor artikel 3 van het ontwerp is te vinden in enerzijds artikel 2 van het KB van 18/10/1991 betreffende de stoomtoestellen en anderzijds in artikel 15.1 van het KB, waaruit blijkt dat de bepalingen van inzonderheid artikel 5.5.1 en 5.5.17 eveneens van toepassing zijn op stoomvaten (en dus ook de mogelijkheid om bij MB veiligheidsmaatregelen te treffen)”

Artikel 15.1 van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 luidt:

“Met uitzondering van de bepalingen van de artikelen 5.5., 7.1., 7.2., 7.3., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 9.3., 10.2.2., 10.2.3., 10.2.4. en 11.2., zijn de bepalingen van afdeling 1 van toepassing op de stoomvaten, voor zover de bepalingen van deze afdeling niet in afwijkingen voorzien”.

¹ Ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 betreffende de stoomtoestellen’ (adviesaanvraag 70.461/1).

² Onder meer deze bepaling werd opgeheven wat betreft drukapparatuur en samenstellen die onder de toepassing vallen van het koninklijk besluit van 13 juni 1999 ‘betreffende het op de markt brengen van drukapparatuur’ (zie artikel 36, § 1, van het koninklijk besluit van 13 juni 1999).

Hieruit blijkt dat artikel 5.5 van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 niet van toepassing is op stoomvaten. De rechtsgrond voor artikel 3 van het ontwerp kan evenwel worden gevonden in artikel 2 van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991, dat een algemene delegatie bevat aan de minister om bijzondere veiligheidsmaatregelen vast te stellen voor bepaalde toestellen of onderdelen ervan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

3. Aan het einde van het eerste lid van de aanhef van het ontwerp schrijve men "... en IX.14, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 december 2017;".

4. In het tweede lid van de aanhef dient meer specifiek melding te worden gemaakt van de artikelen 2, 5.5.17 en 10.2.2, zesde lid, van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991, zoals deze laatste bepaling wordt ingevoegd bij het reeds genoemde ontwerp 70.461/1.

Artikel 2

5. Aan het einde van het ontworpen artikel 17.2 van het ministerieel besluit van 28 oktober 1991 wordt verwezen naar "een termijn die gelijk is aan of die korter is dan deze bepaald krachtens artikel 10.2.2. van het KB stoomtoestellen". Aan de gemachtigde werd gevraagd of uit de aangehaalde zinsnede voldoende duidelijk blijkt welke termijn wordt bedoeld. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

"Het gaat hier om ofwel de wettelijke termijn vastgesteld in artikel 10.2.2, derde lid en vierde lid van het KB ofwel om de verlengde termijn vastgesteld door het erkend organisme met toepassing van artikel 10.2.2., vijfde lid van het KB ofwel de verlengde termijn toegekend door de met het toezicht belaste ambtenaar met toepassing van artikel 10.2.2., zesde lid van het KB opgenomen in artikel 17.1 van het MB. Het lijkt beter te stellen: 'de termijn bepaald in toepassing van artikel 10.2.2 van het KB'."

Eventueel kan nog meer precies worden verwezen naar de termijn "bepaald in artikel 10.2.2 van het KB-stoomtoestellen en de krachtens dit artikel toegestane verlengingen".³

³ Zie de verkorte omschrijving van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 in artikel 1, § 2, van het te wijzigen ministerieel besluit van 28 oktober 1991.

Artikel 3

6. Aan het einde van het ontworpen artikel 22.1 van het ministerieel besluit van 28 oktober 1991 wordt verwezen naar “een termijn die gelijk is aan of die korter is dan deze bepaald krachtens artikel 20.1.3. van het KB stoomtoestellen”.⁴ In dat verband verduidelijkte de gemachtigde:

“Het gaat hier om de termijn die het erkend organisme heeft vastgesteld: zowel de initiële termijn wordt bedoeld als een eventuele verlenging van de termijn die vastgesteld wordt rekening houdend met de maximale grenzen bepaald in artikel 20.1.2 en het (nieuwe) artikel 20.1.3 van het KB-stoomtoestellen. De term krachtens werd gebruikt in de tekst omdat de eigenlijke toe te passen termijn in de praktijk wordt vastgesteld door het erkend organisme. Het lijkt beter te stellen ‘de termijn bepaald in toepassing van artikel 20.1 van het KB’.”

Eventueel kan nog meer precies worden verwezen naar de termijn “bepaald in artikel 20.1 van het KB-stoomtoestellen en de krachtens dit artikel toegestane verlengingen”.

Slotopmerking

7. Het ontwerp voorziet niet in een bijzondere regeling van inwerkingtreding. Er zal in elk geval op moeten worden toegezien dat de ontworpen regeling niet eerder in werking treedt dan het koninklijk besluit dat, in ontwerpvorm, het voorwerp uitmaakt van de adviesaanvraag 70.461/1 aangezien in dat laatste ontwerp bepalingen voorkomen die het voorliggende ontwerp van ministerieel besluit tot rechtsgrond strekken of waarnaar in het laatstgenoemde ontwerp wordt verwezen.

*

⁴ Artikel 20.1.3 van het koninklijk besluit van 18 oktober 1991 zoals het wordt vervangen door het ontwerp 70.461/1.

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

1. Le projet d'arrêté ministériel soumis pour avis entend modifier un certain nombre de dispositions de l'arrêté ministériel du 28 octobre 1991 'portant exécution de l'arrêté royal du 18 octobre 1991 concernant les appareils à vapeur'.

2.1. À titre de fondement juridique, le préambule du projet vise de manière générale l'arrêté royal du 18 octobre 1991 'concernant les appareils à vapeur', lequel trouve à son tour un fondement juridique dans les articles IX.4, § 1er, alinéa 1er, 1°, et IX.14 du Code de droit économique.

2.2. L'article 1er du projet, qui concerne les générateurs de vapeur, trouve plus spécifiquement son fondement juridique dans l'article 10.2.2, alinéa 6, de l'arrêté royal précité du 18 octobre 1991, telle que cette disposition est insérée par le projet d'arrêté royal faisant l'objet de la demande d'avis 70.461/1 ¹, qui charge le Ministre de l'Emploi et du Travail de déterminer les conditions auxquelles le délai entre visites successives peut être prolongé pour les générateurs de vapeur du quatrième groupe.

2.3. L'article 2 du projet, qui concerne également les générateurs de vapeur, tire son fondement juridique de l'article 5.5.17 ² de l'arrêté royal précité du 18 octobre 1991, qui charge le Ministre de l'Emploi et du Travail de déterminer les mesures particulières de sécurité.

2.4. Le fondement juridique de l'article 3 du projet, qui porte sur les récipients de vapeur est défini par le délégué comme suit :

« De rechtsgrond voor artikel 3 van het ontwerp is te vinden in enerzijds artikel 2 van het KB van 18/10/1991 betreffende de stoomtoestellen en anderzijds in artikel 15.1 van het KB, waaruit blijkt dat de bepalingen van inzonderheid artikel 5.5.1 en 5.5.17 eveneens van toepassing zijn op stoomvaten (en dus ook de mogelijkheid om bij MB veiligheidsmaatregelen te treffen) »

L'article 15.1 de l'arrêté royal du 18 octobre 1991 s'énonce comme suit :

« À l'exception des prescriptions des articles 5.5., 7.1., 7.2., 7.3., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 9.3., 10.2.2., 10.2.3., 10.2.4. et 11.2., les prescriptions de la section 1re sont d'application aux récipients de vapeur, pour autant que les prescriptions de cette section ne prévoient pas de dérogations. »

¹ Projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 18 octobre 1991 concernant les appareils à vapeur' (demande d'avis 70.461/1).

² Cette disposition, notamment, a été abrogée en ce qui concerne les équipements sous pression et les ensembles relevant de l'application de l'arrêté royal du 13 juin 1999 'concernant la mise sur le marché des équipements sous pression' (voir l'article 36, § 1er, de l'arrêté royal du 13 juin 1999).

Il s'ensuit que l'article 5.5 de l'arrêté royal du 18 octobre 1991 ne s'applique pas aux récipiènts de vapeur. L'article 3 du projet peut toutefois trouver son fondement juridique dans l'article 2 de l'arrêté royal du 18 octobre 1991, qui comporte une délégation générale destinée au ministre en vue de fixer des mesures de sécurité particulières pour certains appareils ou parties de ces appareils.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

3. À la fin du premier alinéa du préambule du projet, on écrira: « ...et IX.14, modifiés par l'arrêté royal du 13 décembre 2017; ».

4. Au deuxième alinéa du préambule, il faut viser plus spécifiquement les articles 2, 5.5.17 et 10.2.2, alinéa 6, de l'arrêté royal du 18 octobre 1991, telle que cette dernière disposition est insérée par le projet 70.461/1 précité.

Article 2

5. L'article 17.2 en projet de l'arrêté ministériel du 28 octobre 1991 vise *in fine* « un délai qui est égal à ou plus court que celui qui est fixé en vertu de l'article 10.2.2 de l'AR-appareils à vapeur ». Il a été demandé au délégué s'il ressort suffisamment clairement du segment de phrase précité de quel délai il s'agit. Le délégué a répondu à cette question en ces termes :

« Het gaat hier om ofwel de wettelijke termijn vastgesteld in artikel 10.2.2, derde lid en vierde lid van het KB ofwel om de verlengde termijn vastgesteld door het erkend organisme met toepassing van artikel 10.2.2., vijfde lid van het KB ofwel de verlengde termijn toegekend door de met het toezicht belaste ambtenaar met toepassing van artikel 10.2.2., zesde lid van het KB opgenomen in artikel 17.1 van het MB. Het lijkt beter te stellen: 'de termijn bepaald in toepassing van artikel 10.2.2 van het KB'. »

On peut éventuellement se référer plus précisément encore au délai « fixé par l'article 10.2.2. de l'AR-appareils à vapeur et les prolongations accordées en vertu de cet article »³.

³ Voir la description abrégée de l'arrêté royal du 18 octobre 1991 dans l'article 1er, § 2, de l'arrêté ministériel du 28 octobre 1991 à modifier.

Article 3

6. L'article 22.1 en projet de l'arrêté ministériel du 28 octobre 1991 vise *in fine* « un délai qui est égal à ou plus court que celui qui est fixé en vertu de l'article 20.1.3 de l'AR-appareils à vapeur »⁴. À cet égard, le délégué a précisé ce qui suit :

« Het gaat hier om de termijn die het erkend organisme heeft vastgesteld: zowel de initiële termijn wordt bedoeld als een eventuele verlenging van de termijn die vastgesteld wordt rekening houdend met de maximale grenzen bepaald in artikel 20.1.2 en het (nieuwe) artikel 20.1.3 van het KB-stoomtoestellen. De term krachtens werd gebruikt in de tekst omdat de eigenlijke toe te passen termijn in de praktijk wordt vastgesteld door het erkend organisme. Het lijkt beter te stellen 'de termijn bepaald in toepassing van artikel 20.1 van het KB'. »

On peut éventuellement se référer plus précisément encore au délai « fixé par l'article 20.1 de l'AR- appareils à vapeur et les prolongations accordées en vertu de cet article ».

Observation finale

7. Le projet ne prévoit pas de régime spécial d'entrée en vigueur. En tout état de cause, il faudra veiller à ce que le dispositif en projet n'entre pas en vigueur avant l'arrêté royal dont le projet fait l'objet de la demande d'avis 70.461/1, dès lors que ce dernier projet comporte des dispositions qui procurent un fondement juridique au projet d'arrêté ministériel à l'examen ou auxquelles le dernier projet cité fait référence.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

⁴ Article 20.1.3 de l'arrêté royal du 18 octobre 1991 tel qu'il est remplacé par le projet 70.461/1.